Стратегічний розвиток комунального закладу «Житомирський обласний інститут післядипломної педагогічної освіти» Житомирської обласної ради: актуальні пріоритети та перспективні напрями діяльності

В. Калінін,
в. о. директора КЗ «Житомирський ОІППО» ЖОР,
кандидат педагогічних наук,
доцент, професор кафедри психології
e-mail: vadimkalinin76@gmail.com

Шановні колеги-освітяни!

Прийміть найщиріші вітання з Днем працівників освіти. Попри те, що в Україні триває війна, це свято набуває ще більшої ваги. Воно завжди було сповнене світлими й теплими спогадами про першого вчителя, веселі шкільні роки, друзів. Тож у яких би умовах це свято не проходило, ми маємо зустріти його щасливими.

У цей нелегкий час на ваші плечі лягає велика відповідальність за майбутнє нашої держави. Я переконаний: ми зможемо навчити учнів навчатися, критично мислити – і це прискорить подолання наслідків війни та дозволить стати на один щабель з провідними державами Європи і світу.

Ідея освітніх змін очевидна – це перехід школи знань до школи компетентностей, які в нерозривному зв'язку включають знання, уміння та ціннісне ставлення. Успіх інноваційних змін насамперед залежить від учителя, його творчого потенціалу, безперервної самоосвіти, активної життєвої позиції. Саме професійний досвід учителя є тим неоціненним джерелом, який живить нову педагогічну ниву. Це особливо важливо в ході реформи Нової української школи, яка триває вже вісім років і готується до наступного важливого етапу. Хочу додати, що НУШ – це не тільки оновлені програми, підручники, обладнання… Це передусім довготривала трансформація освіти, це дитина з її здатністю бути самостійною і відповідальною. Про це йшлося на серпневих конференціях «Освіта – справа кожного». Дійсно, це так, адже сторонніх тут бути не може.

Роль інституту в системі післядипломної освіти

В умовах оновлення змісту освіти змінюються шляхи й напрями реформування закладів післядипломної освіти, які продукують педагогічні

технології та методики. Наш інститут перебуває в авангарді розробки й апробації інноваційного змісту та форм безперервної системи дошкільної й загальної середньої освіти, організації науково–методичної роботи, трансформування нових ідей у педагогічну практику.

Це дозволяє підвищувати ефективність роботи інституту, оперативно реагувати на зміни у сфері освіти та здійснювати технологічне оновлення. У результаті професійного й творчого зростання інститут перетворився на потужний навчально–науково–методичний хаб – ініціатора багатьох інноваційних проєктів, який зберігає й примножує кращі традиції післядипломної освіти, формуючи інтелектуальний потенціал регіону.

Одним із стратегічних напрямів діяльності КЗ «Житомирський обласний інститут післядипломної педагогічної освіти» Житомирської обласної ради незмінно залишається забезпечення безперервного професійного розвитку педагогічних працівників регіону.

Освітній процес: цифри та організація

Щорічно в інституті підвищують кваліфікацію понад 11 тисяч педагогічних працівників області на умовах регіонального замовлення, що дає можливість 66 територіальним громадам створити якісні умови професійного розвитку педагогів з урахуванням державної освітньої реформи. З початку 2026 року курси підвищення кваліфікації пройшли:

- 6826 педагогічних працівників закладів загальної середньої освіти;
- 554 педагоги закладів дошкільної освіти;
- 95 педагогів закладів професійної (професійно–технічної) освіти.

Освітній процес забезпечують чотири кафедри інституту – психології, педагогіки й андрагогіки, суспільно–гуманітарних дисциплін, методики викладання навчальних предметів, – а також лабораторії методичного забезпечення, освітнього адміністрування, упровадження освітніх інновацій, змісту та моніторингу якості післядипломної освіти, навчально–організаційної роботи. Слухачам пропонуються освітні програми підвищення кваліфікації на умовах регіонального замовлення, за кошти фізичних та юридичних осіб, а також типові програми, розроблені з урахуванням концептуальних засад Нової української школи.

Навчання здійснюється переважно в інституційній (дистанційній) формі через власну платформу дистанційного навчання, що дає змогу педагогам області, попри складні умови воєнного часу, здобувати нові фахові компетентності без відриву від професійної діяльності. Окрему увагу приділено підготовці вчителів фізичної культури, вчителів–логопедів, практичних психологів та керівних кадрів закладів освіти.

Міжнародна співпраця

Вагомий внесок у розширення можливостей професійного розвитку освіти вносить участь інституту у швейцарсько–українському проєкті DECIDE, у межах якого реалізуються освітні програми з питань профорієнтації та децентралізації управління освітою. Влітку на базі інституту відбулася регіональна діалогова

платформа стейкхолдерів профорієнтації дітей та підлітків «Майбутнє, яке обираємо ми» за участю освітян, влади, бізнесу, територіальних громад, закладів вищої та професійної освіти, а понад 100 педпрацівників області пройшли навчання на методичному семінарі–тренінгу, присвяченому кар'єрному супроводу дітей та підлітків у закладах освіти в межах цього проєкту.

Партнерська співпраця з Британською радою в Україні, Гете–інститутом та Посольством Франції в Україні збагачує змістове наповнення курсів підвищення кваліфікації вчителів іноземних мов. У липні цього року заклад приймав міжнародний проєкт ERASMUS+ спільно з Київським національним університетом ім. Т. Г. Шевченка з проблеми переосмислення мовної освіти.

Таким чином, ми намагаємось робити так, щоб діяльність інституту з підвищення кваліфікації педагогічних працівників Житомирщини була системною, гнучкою та зорієнтованою на реальні потреби освітянської спільноти, що особливо важливо в умовах сьогодення.

Діалог з освітянською спільнотою

Стали традиційними регіональні професійні діалоги з освітянами області для спільного пошуку відповідей на актуальні проблеми сучасної освіти, насамперед питань, які сьогодні визначають якість і стійкість освітнього процесу. Перед початком навчального року відбулася Діалогова платформа «Освітні орієнтири на 2026/2027 навчальний рік» щодо ключових викликів нашої галузі в умовах воєнного стану, яка об'єднала педагогічних працівників і керівників професійних спільнот для відкритого діалогу, обміну досвідом та обговорення перспективних науково–методичних орієнтирів.

Ми анонсували пілотний проєкт «Гроші ходять за вчителями», у межах якого запрошуємо педагогічних працівників долучитися до практично–орієнтованих курсів підвищення кваліфікації нашого інституту на платформі «Вектор».

Важливим напрямком є презентація і ознайомлення громадськості з добрими практиками та інноваційними розробками освітян і педколективів. Цього року на обласний конкурс добрих практик було подано понад 900 робіт; кращі з них розміщені на сайті інституту й в електронному науково-методичному журналі «Педагогічна Житомирщина».

Вважаю, що нам вдалося відпрацювати систему роботи з відділами освіти, центрами професійного розвитку районів, міст, територіальних громад щодо забезпечення оптимальних умов фахового зростання педпрацівників, їх готовності до роботи у новому інноваційному режимі, науково–методичного супроводу системи загальної середньої, дошкільної та позашкільної освіти, трансформування нових ідей у педагогічну практику в контексті Концепції «Нова українська школа».

Профорієнтація, інклюзія та безпека дитини

Говорячи про оновлення змісту освіти, не можу не зупинитися на питанні профільного навчання, адже це не просто етап реформи, а можливість для кожної дитини усвідомлено обирати власну освітню траєкторію, розвивати свої здібності, готуватися до майбутньої професії.

Надзвичайно важливою складовою нашої галузі є інклюзивна освіта, яка ґрунтується передусім на командній взаємодії й повазі до індивідуальності дитини з особливими освітніми потребами. Методистами ресурсного центру інклюзивної освіти інституту створена цілісна система методичного забезпечення безпечного, доступного та підтримувального безбар'єрного освітнього середовища для таких дітей.

Зростає питома вага консультативної, інформаційно–просвітницької діяльності, науково-практичних інтернет-конференцій, вебінарів, онлайн-семінарів, тренінгів – ця тема стала наскрізною на курсах підвищення кваліфікації освітян.

Набуває актуальності у змісті нашої роботи через добрі практики питання безпеки дитини, її психологічного комфорту, протидії сексуальному насильству та відповідальності за його вчинення. Понад 600 фахівців і педагогів, практичних психологів, соціальних педагогів та представників соціальної сфери об'єднані влітку цього року в обговоренні цієї гострої проблеми.

«Захист України»: практика, що передує теорії

В області успішно триває активна фаза реалізації державної реформи з модернізації викладання навчального предмета «Захист України», метою якої є створення сучасної мережі спеціалізованих осередків, забезпечення новітнім обладнанням та кваліфікованими кадрами.

Наш інститут одним із перших в Україні запровадив системне практичне навчання педагогів за цим напрямом і вже другий рік поспіль реалізує його у партнерстві з ГО «Ліга сприяння обороні» на їхньому приватному полігоні. Окрім домедичної допомоги в умовах бою, педагоги опановують стрілецьку та тактичну підготовку, топографію за координатною системою MGRS, а також основи пілотування БпЛА мультироторного типу з FPV-системою на базі полігону та у співпраці зі школою Sparrow Avia School. Ці практичні курси розробили й проводять фахівці інституту, а супервізори, які супроводжують учителів «Захисту України», самі регулярно підвищують кваліфікацію на всеукраїнському рівні.

Висловлюємо щиру подяку засновнику ГО «Ліга сприяння обороні» Юрію Олександровичу Бірюченку за системну підтримку та високий рівень організації навчального процесу – саме завдяки цій співпраці вчителі області отримують практичні навички, які неможливо здобути лише в аудиторії.

Такий формат – коли теорія одразу перевіряється практикою на полігоні – і сьогодні залишається рідкісним для регіональних інститутів післядипломної освіти й дає вчителям справжню впевненість передавати ці знання учням.

Хочу відзначити, що команда нашого інституту постійно й професійно зростає. Наші тренери-супервізори не зупиняються на досягнутому: вони системно підвищують свою кваліфікацію, опановують нові методи та інструменти, щоб підтримка, яку отримують вчителі, була справді фаховою та сучасною. Адже супервізія – це оновлення підходів до підвищення кваліфікації та надійна підтримка педагогічної громади Житомирщини.

- Оновлення правил підвищення кваліфікації.
- Цифровізація освітніх послуг через регіональні платформи.
- Упровадження STEM–підходів та адаптація вчителів до реформи НУШ в умовах воєнного стану.
- Зміцнення співпраці з регіональними центрами професійного розвитку.

Шановні колеги! У цей непростий для країни час бажаю вам незламної сили духу, оптимізму та віри в краще майбутнє, міцного здоров'я, душевної гармонії та невичерпної енергії.

Нехай ваша праця завжди буде цінованою, а успіхи ваших вихованців стануть найкращою винагородою за ваші старання.

Ми й надалі будемо робити все можливе для того, щоб освіта послуговувала своєму найвищому покликанню – бути рушійною силою, прискорювачем суспільного процесу, щоб і надалі, зберігаючи свій творчий потенціал, оновлювалася, збагачувалася новими ідеями, утверджувала демократичні засади. Разом до перемоги! Разом до якісної та гідної освіти в Україні!